Міністерство освіти і науки України Національний технічний університет України «КПІ» імені Ігоря Сікорського Кафедра обчислювальної техніки ФІОТ

3BIT з лабораторної роботи №1 з навчальної дисципліни «Computer Vision»

Тема:

ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ПОБУДОВИ ТА ПЕРЕТВОРЕННЯ КООРДИНАТ ПЛОЩИННИХ (2D) ОБ'ЄКТІВ

Виконав:

Студент 3 курсу кафедри ІПІ ФІОТ, Навчальної групи ІП-14 Бабіч Д. В.

Перевірив:

Професор кафедри ОТ ФІОТ Писарчук О. О.

I. Мета:

Виявити дослідити та узагальнити особливості формування та перетворення координат площинних (2d) та просторових (3d) об'єктів.

II. Завдання:

Здійснити синтез математичних моделей та розробити програмний скрипт, що реалізує базові операції 3D перетворень над геометричними примітивами: аксонометрична проекція будь-якого типу та з циклічне обертання (анімація) 3D графічного об'єкту навколо будь-якої обраної внутрішньої віссю. Траєкторію обертання не відображати. Для розробки використовувати матричні операції. Вхідна матриця координат кутів геометричної фігури має бути розширеною.

Таблиця 1.1 – Варіант завдання

Варіант (день народження)	Технічні умови	Графічна фігура
9	Динаміка фігури: графічна фігура з'являється та гасне, змінює колір контуру та заливки. Обрати самостійно: бібліотеку, розмір графічного вікна, розмір фігури, параметри зміни положення фігури, кольорову гамму усіх графічних об'єктів. Всі операції перетворень мають здійснюватись у межах графічного вікна.	Піраміда з чотирикутною основою

III. Результати виконання лабораторної роботи.

3.1. Синтезована математична модель перетворень об'єктів у 3Д просторі.

Для виконання обертання побудованого 3Д об'єкту необхідно було використати матриці трансформацій. Матриці трансформацій використовуються для виконання різних видів перетворень у просторі, таких як обертання, масштабування та перенесення. Вони є основою для багатьох операцій в графіці та комп'ютерному моделюванні. Також ці матриці можуть бути комбіновані для виконання складених перетворень. Наприклад, можна спочатку обернути об'єкт, потім масштабувати його, а потім перенести його до нового місця. Комбінація цих перетворень може бути представлена однією матрицею, яка є результатом множення окремих матриць перетворень, проте у цьому випадку особливу увагу потрібно зважати на порядок, у якому виконуються перетворення, має значення, оскільки множення матриць не є комутативним.

Матриця обертання, довкола осі X, де θ – заданий кут обертання.

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \cos(\theta) & -\sin(\theta) \\ 0 & \sin(\theta) & \cos(\theta) \end{bmatrix}$$

Матриця обертання, довкола осі Y, де θ – заданий кут обертання.

$$\begin{array}{c|cccc} \cos(\theta) & 0 & \sin(\theta) \\ 0 & 1 & 0 \\ -\sin(\theta) & 0 & \cos(\theta) \end{array}$$

Матриця обертання, довкола осі Z, де θ – заданий кут обертання.

$$\begin{array}{c|cccc}
\cos(\theta) & -\sin(\theta) & 0 \\
\sin(\theta) & \cos(\theta) & 0 \\
0 & 0 & 1
\end{array}$$

3.2. Результати архітектурного проектування та їх опис.

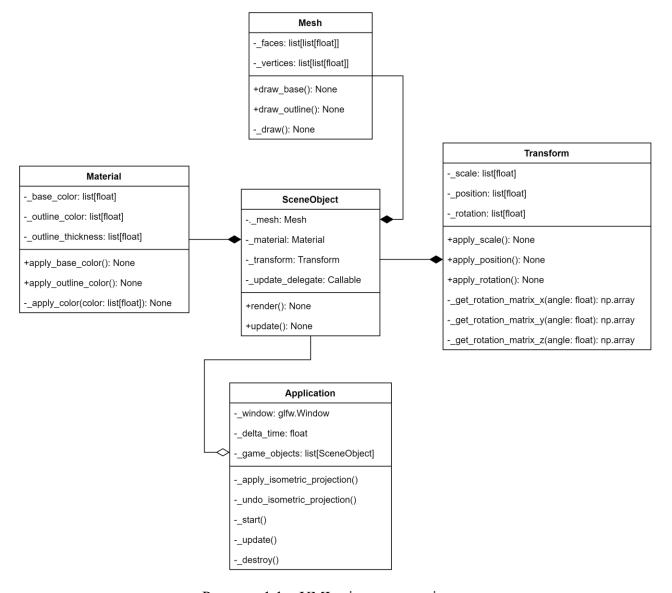

Рисунок 1.1 – UML-діаграма класів

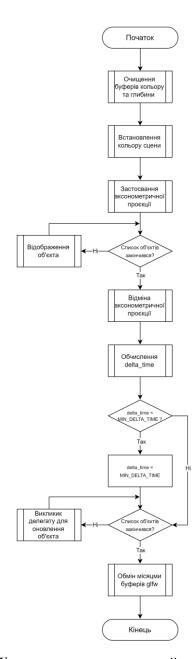

Рисунок 1.2 – Діаграма головного рантайм-циклу застосунку

У наведеній діаграмі класів позначені основні приватні та публічні члени, за допомогою яких і функціонує створене програмне забезпечення. Особливу увагу варто звернути на клас SceneObject, який інкапсулює представлення кожного об'єкту у контексті віртуальної сцени у OpenGL. Цей клас має створені об'єкт класу Transform, який інкапсулює логіку представлення об'єкта у контексті простору 3Д сцени та має збережені значення позиції, розмірів та обертання об'єкту (обертання здійснюється за допомогою наведених методів отримання матриць обертання для заданого кута – get_rotation_matrix_x, get_rotation_matrix_y, get_rotation_matrix_z).

Клас Material інкапсулює представлення за допомогою списку вершин та поверхонь об'єкта і за кожен умовний draw call виконує відображення об'єкта двічі (перший — за допомогою моду glPolygonMode(GL_FRONT_AND_BACK, GL_FILL), що означає відображення повноцінних заповнених полігонів, а другий — glPolygonMode(GL_FRONT_AND_BACK, GL_FILL), що є відображення того ж мешу, але тільки ліній, які і з'єднують вершини між собою).

Окремо варто зазначити логіку делегату update_delegate з SceneObject, який ϵ делегатом, який приймає методи зазначеної сигнатури, які викликаються кожен оновлений

кадр, тим самим для кожного об'єкта у сцені можуть виконуватися дії зазначені у цьому методі.

У якості аксонометричної проекції було використано підтипу аксонометричної проекції — ізометричну проекцію, яка утворена використанням комбінованої матриці обертання за віссю Х та віссю Ү. Ізометрична проекція — це різновид аксонометричної проекції, при якій у відображенні тривимірного об'єкта на площину коефіцієнт спотворення по всіх трьох осях однаковий та представлені в однаково в єдиному масштабі, це означає, що лінії, паралельні одній осі, залишаються паралельними на малюнку, створюючи тривимірне зображення, яке зберігає пропорції та просторову орієнтацію вихідного об'єкта. В ізометричній прямокутній проекції проєктуючі промені перпендикулярні до аксонометричної площини та утворюють між собою кути у 120°.

3.3. Опис структури проекту програми.

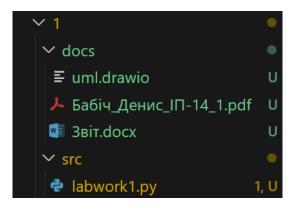

Рисунок 1.3 – Структура проєкту

У директорії src зберігається labwork1.py, який і ϵ модулем з вихідним кодом, а директорія docs — зберігає файли звіту у форматі pdf, docx та drawio — файл з діаграмами.

3.4. Результати роботи програми відповідно до завдання.

Чотирикутна піраміда здійснює постійне обертання, змінює колір заливки та колір граней.

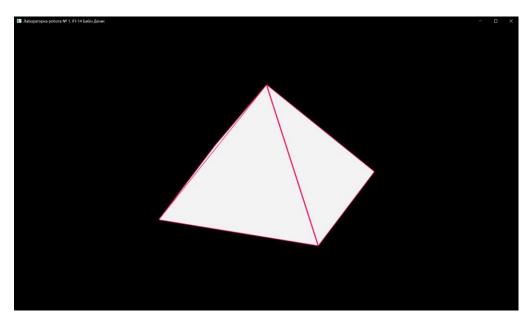

Рисунок 1.4 – Приклад виконання роботи

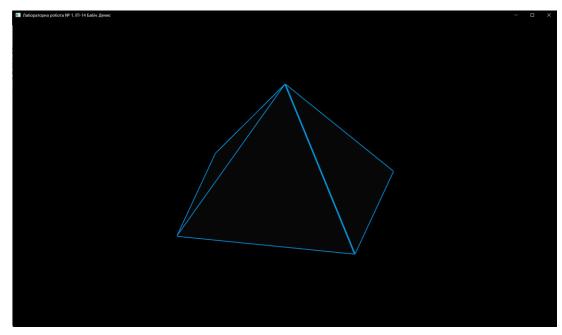

Рисунок 1.5 – Приклад виконання роботи

3.5. Програмний код, що забезпечує отримання результату.

```
from OpenGL.GL import *
from OpenGL.GLU import *
from OpenGL.GLUT import *
from datetime import datetime
from typing import Callable, ForwardRef
class Transform:
  _{\text{VECTOR3}}_{\text{X}}_{\text{INDEX}} = 0
  _{VECTOR3}_{Y}_{INDEX} = 1
  _{\text{VECTOR3}}_{\text{Z}}_{\text{INDEX}} = 2
  @property
  def position(self) -> list[float]:
     return self._position
   @position.setter
  def position(self, value: list[float]) -> None:
     self._position = value
   @property
  def rotation(self) -> list[float]:
     return self. rotation
   @rotation.setter
  def rotation(self, value: list[float]) -> None:
     self._rotation = value
   @property
  def scale(self) -> list[float]:
```

import glfw

import numpy as np

```
return self. scale
  @scale.setter
  def scale(self, value: list[float]) -> None:
     self. scale = value
  def __init__(self, position: list[float], rotation: list[float], scale: list[float]) -> None:
     self. scale = scale
     self. position = position
     self._rotation = rotation
  def apply scale(self) -> None:
     glScalef(self.scale[Transform._VECTOR3_X_INDEX],
self.scale[Transform._VECTOR3_Y_INDEX], self.scale[Transform._VECTOR3_Z_INDEX])
  def apply position(self) -> None:
     glTranslatef(self.position[Transform._VECTOR3_X_INDEX],
self.position[Transform._VECTOR3_Y_INDEX],
self.position[Transform._VECTOR3_Z_INDEX])
  def apply_rotation(self) -> None:
     ANGLE\_THRESHOLD = 360.0
glMultMatrixf(self._get_rotation_matrix_x(np.radians(self._rotation[Transform._VECTOR3_X_
INDEX] % ANGLE_THRESHOLD)))
glMultMatrixf(self._get_rotation_matrix_y(np.radians(self._rotation[Transform._VECTOR3_Y_
INDEX] % ANGLE_THRESHOLD)))
glMultMatrixf(self._get_rotation_matrix_z(np.radians(self._rotation[Transform._VECTOR3_Z_
INDEX] % ANGLE_THRESHOLD)))
  def get rotation matrix x(self, angle: float) \rightarrow np.array:
     return np.array([[1, 0, 0, 0],
               [0, np.cos(angle), -np.sin(angle), 0],
               [0, np.sin(angle), np.cos(angle), 0],
               [0, 0, 0, 1], dtype = np.float32)
  def _get_rotation_matrix_y(self, angle: float) -> np.array:
     return np.array([[np.cos(angle), 0, np.sin(angle), 0],
               [0, 1, 0, 0],
               [-np.sin(angle), 0, np.cos(angle), 0],
               [0, 0, 0, 1], dtype = np.float32)
  def get rotation matrix z(self, angle: float) -> np.array:
     return np.array([[np.cos(angle), -np.sin(angle), 0, 0],
               [np.sin(angle), np.cos(angle), 0, 0],
               [0, 0, 1, 0],
               [0, 0, 0, 1], dtype = np.float32)
class Mesh:
  def __init__(self, vertices: list[list[float]], faces: list[list[float]]) -> None:
```

```
self. faces = faces
    self._vertices = vertices
  def draw_base(self) -> None:
     glPolygonMode(GL FRONT AND BACK, GL FILL)
    self._draw()
  def draw_outline(self) -> None:
     glPolygonMode(GL FRONT AND BACK, GL LINE)
    self._draw()
  def _draw(self) -> None:
     for face in self._faces:
       glBegin(GL_POLYGON)
       for vertex in face:
         glVertex3fv(self._vertices[vertex - 1])
       glEnd()
class Material:
  COLOR RED CHANNEL = 0
  _COLOR_GREEN_CHANNEL = 1
  _COLOR_BLUE_CHANNEL = 2
  _COLOR_ALPHA_CHANNEL = 3
  @property
  def base_color(self) -> list[float]:
    return self._base_color
  @base_color.setter
  def base_color(self, value: list[float]) -> None:
    self. base color = value
  @property
  def outline_color(self) -> list[float]:
    return self. outline color
  @outline_color.setter
  def outline_color(self, value: list[float]) -> None:
     self. outline color = value
  def __init__(self, base_color: list[float], outline_color: list[float], outline_thickness: float = 1.0)
-> None:
     self. base color = base color
    self._outline_color = outline_color
    self._outline_thickness = outline_thickness
  def apply_base_color(self) -> None:
     self._apply_color(self._base_color)
  def apply_outline_color(self) -> None:
     glLineWidth(self._outline_thickness)
```

```
self. apply color(self. outline color)
  def _apply_color(self, color: list[float]) -> None:
    glColor4f(color[self._COLOR_RED_CHANNEL],
color[self. COLOR GREEN CHANNEL],
                                                 color[self. COLOR BLUE CHANNEL],
color[self._COLOR_ALPHA_CHANNEL])
class SceneObject:
  @property
  def transform(self) -> Transform:
    return self. transform
  @property
  def material(self) -> Material:
    return self. material
  def __init__(self, transform: Transform, mesh: Mesh, material: Material, update_delegate:
Callable[[ForwardRef("SceneObject"), float], None]) -> None:
    self. mesh = mesh
    self._material = material
    self._transform = transform
    self. update delegate = update delegate
  def render(self) -> None:
    glPushMatrix()
    self._transform.apply_position()
    self._transform.apply_rotation()
    self._transform.apply_scale()
    self._material.apply_base_color()
    self._mesh.draw_base()
    self._material.apply_outline_color()
    self. mesh.draw outline()
    glFlush()
    glPopMatrix()
  def update(self, delta_time: float) -> None:
    self._update_delegate(self, delta_time)
class Application:
  _VIEWPORT_INITIAL_WIDTH = 1920
  VIEWPORT INITIAL HEIGHT = 1080
  VIEWPORT OFFSET X = 0
  _{VIEWPORT\_OFFSET\_Y} = 0
  _ANTI_ALIASING_SAMPLE_COUNT = 5
  ISOMETRIC PROJECTION SCALER = 0.7
  _ISOMETRIC_PROJECTION_VIEWPORT_SCALE = 3.0
```

```
ISOMETRIC PROJECTION ANGLE = np.radians(-45.0)
  _ISOMETRIC_PROJECTION_FORESHORTENING = np.radians(35.264)
  _{\rm MIN\_DELTA\_TIME} = 0.005
  def init (self) -> None:
    if not glfw.init():
      return
    glfw.window_hint(glfw.DOUBLEBUFFER, glfw.TRUE)
    glfw.window hint(glfw.SAMPLES, self. ANTI ALIASING SAMPLE COUNT)
                                 glfw.create_window(self._VIEWPORT_INITIAL_WIDTH,
    self. window
self. VIEWPORT INITIAL HEIGHT, "Лабораторна робота № 1. ІП-14 Бабіч Денис", None,
None)
    if not self._window:
      glfw.terminate()
      return
    glfw.make_context_current(self._window)
    glEnable(GL_DEPTH_TEST)
    glEnable(GL MULTISAMPLE)
    self._start()
    while not glfw.window_should_close(self._window):
      self. update()
      glfw.poll_events()
    self._destroy()
  def _apply_isometric_projection(self, scale: float) -> None:
    glMatrixMode(GL_PROJECTION)
    glPushMatrix()
    glLoadIdentity()
    left = -scale
    right = scale
    bottom = -scale * self._ISOMETRIC_PROJECTION_SCALER
    top = scale * self. ISOMETRIC PROJECTION SCALER
    near = -scale
    far = scale
    glMultMatrixf([2.0 / (right - left), 0, 0, -(right + left) / (right - left),
             0, 2.0 / (top - bottom), 0, -(top + bottom) / (top - bottom).
             0, 0, -2.0 / (far - near), -(far + near) / (far - near),
             0, 0, 0, 1
    glMatrixMode(GL MODELVIEW)
    glPushMatrix()
    glLoadIdentity()
    glMultTransposeMatrixf([[1, 0, 0, 0],
                       np.cos(self._ISOMETRIC_PROJECTION_FORESHORTENING),
np.sin(self._ISOMETRIC_PROJECTION_FORESHORTENING), 0],
```

```
np.sin(self. ISOMETRIC PROJECTION FORESHORTENING),
                  [0,
np.cos(self._ISOMETRIC_PROJECTION_FORESHORTENING), 0],
                  [0, 0, 0, 1]
    glMultTransposeMatrixf([[np.cos(self._ISOMETRIC_PROJECTION_ANGLE),
                                                                                       0,
np.sin(self._ISOMETRIC_PROJECTION_ANGLE), 0],
                  [0, 1, 0, 0],
                  [-np.sin(self._ISOMETRIC_PROJECTION_ANGLE),
                                                                                       0,
np.cos(self. ISOMETRIC PROJECTION ANGLE), 0],
                  [0, 0, 0, 1]]
  def _undo_isometric_projection(self) -> None:
    glMatrixMode(GL_MODELVIEW)
    glPopMatrix()
    glMatrixMode(GL_PROJECTION)
    glPopMatrix()
  def _start(self) -> None:
    self. game objects = list()
    pyramid\_transform = Transform([0.0, 0.5, 0.0], [0.0, 0.0, 0.0], [1.0, 1.0, 1.0])
    pyramid\_vertices = [[1, -1, -1], \# A]
                [1, -1, 1], #B
                [-1, -1, 1], \# C
                [-1, -1, -1], #D
                [0, 1, 0]] # E (apex)
    pyramid_faces = [ [1, 2, 3, 4], # Base (ABCD)
               [1, 2, 5], # Side (ABE)
               [2, 3, 5],
                         # Side (BCE)
                         # Side (CDE)
               [3, 4, 5],
               [4, 1, 5] | # Side (DAE)
    pyramid_mesh = Mesh(pyramid_vertices, pyramid_faces)
    pyramid material = Material([1.0, 1.0, 1.0, 1.0], [0.0, 0.0, 0.0, 1.0], [0.0, 0.0, 0.0, 0.0]
                    SceneObject(pyramid_transform,
    pyramid
                                                      pyramid_mesh,
                                                                        pyramid_material,
pyramid_update)
    self._game_objects.append(pyramid)
  def _update(self) -> None:
    width, height = glfw.get framebuffer size(self. window)
    glViewport(self._VIEWPORT_OFFSET_X, self._VIEWPORT_OFFSET_Y, width, height)
    start_time = glfw.get_time()
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT | GL_DEPTH_BUFFER_BIT)
    glClearColor(0.0, 0.0, 0.0, 1.0)
```

```
self._apply_isometric_projection(self._ISOMETRIC_PROJECTION_VIEWPORT_SCALE)
    for game object in self. game objects:
      game_object.render()
    self._undo_isometric_projection()
    delta_time = (glfw.get_time() - start_time)
    if delta time < Application. MIN DELTA TIME:
      delta_time = Application._MIN_DELTA_TIME
    for game object in self. game objects:
      game object.update(delta time)
    glfw.swap_buffers(self._window)
  def destroy(self) -> None:
    glfw.terminate()
def pyramid update(scene object: SceneObject, delta time: float) -> None:
  Y = 1
  COLOR_ALPHA_CHANNEL = 1.0
  COLOR_MAX_INTENSITY = 255
  ANGLE_ROTATION_SPEED = 120
  timestamp = datetime.now().timestamp()
  previous_rotation = scene_object.transform.rotation
  scene_object.transform.rotation = [0, previous_rotation[Y] + (ANGLE_ROTATION_SPEED *
delta time), 0]
  COLOR_BASE_SHIFT_SPEED = 1
  gradient_black_white = np.interp((np.sin(timestamp * COLOR_BASE_SHIFT_SPEED)), [-1,
1], [0, 1])
  scene_object.material.base_color
                                =
                                        [gradient_black_white,
                                                                gradient_black_white,
gradient_black_white, COLOR_ALPHA_CHANNEL]
  COLOR_OUTLINE_SHIFT_SPEED = 1
  COLOR_RED_CHANNEL_OFFSET = 0
  COLOR GREEN CHANNEL OFFSET = 2 * np.pi / 3
  COLOR_BLUE_CHANNEL_OFFSET = 4 * np.pi / 3
  color_red_channel = int(np.interp(np.sin((timestamp * COLOR_OUTLINE_SHIFT_SPEED) +
COLOR_RED_CHANNEL_OFFSET), [-1, 1], [0, 255])) / COLOR_MAX_INTENSITY
  color green channel
                                            int(np.interp(np.sin((timestamp
COLOR_OUTLINE_SHIFT_SPEED) + COLOR_GREEN_CHANNEL_OFFSET), [-1, 1], [0,
255])) / COLOR MAX INTENSITY
```

```
color_blue_channel = int(np.interp(np.sin((timestamp * COLOR_OUTLINE_SHIFT_SPEED)
+ COLOR_BLUE_CHANNEL_OFFSET), [-1, 1], [0, 255])) / COLOR_MAX_INTENSITY

scene_object.material.outline_color = [color_red_channel, color_green_channel,
color_blue_channel, COLOR_ALPHA_CHANNEL]

def main() -> None:
    instance = Application()

if __name__ == "__main__":
    main()
```

IV. Висновки.

У цій лабораторній роботі було розроблено програмне забезпечення, яке використовує OpenGL для створення віртуальної 3D сцени та слугує демонстрацією застосування мови Python для створення подібних базових застосунків. Було створено класи SceneObject та Transform для інкапсуляції логіки представлення об'єктів у 3D просторі, включаючи позицію, розміри та обертання. Клас Material використовується для відображення об'єктів за допомогою списку вершин та поверхонь. Було використано ізометричну проекцію для аксонометричного відображення об'єктів. Крім того, було впроваджено концепцію дельта-часу для збереження змін, які відбуваються зі зміною часу. Загалом, ця робота демонструє ефективне використання OpenGL та об'єктно-орієнтованого програмування для створення віртуальних 3D сцен.

Виконав: ІП-14 Бабіч Д. В.